

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури та мистецтв
Кафедра хореографії

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО ПОСТМОДЕРНУ

підготовки магістра
спеціальності 024 Хореографія
освітньо-професійної програми Хореографія

Луцьк-2024

Силабус вибіркового освітнього компонента «Хореографічне мистецтво постмодерну» підготовки магістра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 024 Хореографія, за освітньою програмою Хореографія.

Розробник:

Горбачук Роксана Любомирівна – старший викладач кафедри хореографії

Погоджено

Гарант освітньої програми:

Замлинний В.С.

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри хореографії

протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

О. Козачук.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво Спеціальність 024 Хореографія Освітньо-професійна програма Хореографія Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання: 1
		Семестр: 1сем.
		Лекції: 10 год.
ІНДЗ: немає		Практичні: 14 год.
		Самостійна робота: 88год.
		Форма контролю. залік
Мова навчання		Консультації: 8 год.
		Українська

II. Інформація про викладача

ППІ: Горбачук Роксана Любомирівна

Посада: старший викладач

Контактна інформація: + 380679082099

e-mail ROKSANA.HORBACHUK@vnu.edu.ua

Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Курс спрямований на поглиблене вивчення теоретичних та практичних засад розвитку хореографічного мистецтва доби постмодерну, його естетичних принципів, філософських концептів та художніх стратегій. Дисципліна охоплює аналіз провідних тенденцій і напрямів постмодерної хореографії, дослідження ключових постатей, експериментальних практик та інноваційних методів, що сформували сучасний танцювальний дискурс. Особлива увага приділяється інтеграції постмодерних ідей у сучасну хореографію, взаємодії традиційних та авангардних форм, синтезу танцю з іншими видами мистецтва (театром, музикою, візуальними медіа). Курс формує здатність критично осмислювати художні явища постмодерної доби, інтерпретувати їх у культурному контексті та застосовувати набуті знання у власній творчодослідницькій діяльності. Здобувачі отримують компетентності у сфері аналізу й практичного втілення постмодерних підходів у хореографії, набувають навичок роботи з експериментальними танцювальними техніками, а також уміння створювати авторські постановки, що відображають постмодерністське мислення та інноваційні художні стратегії.

Постреквізити. Опанування матеріалу БОК дозволить значно підвищити ефективність засвоєння змісту таких ОК як: «Сучасне хореографічне мистецтво: кроскомунікативний вимір», «Режисура та постановка масових видовищних форм», «Новітні перформативні практики в хореографії».

2. Мета і завдання освітнього компонента:

Мета курсу:

Метою ОК «Хореографічне мистецтво постмодерну» є формування у здобувачів магістерського рівня системного розуміння хореографічного мистецтва постмодерної доби, розвиток аналітичних, дослідницьких та творчих компетентностей для критичного осмислення й практичного застосування постмодерних підходів у сучасному хореографічному процесі.

Основні завдання курсу:

1. Ознайомлення з філософськими, естетичними та культурологічними засадами постмодерного мистецтва;
2. Аналіз основних напрямів, стилів і течій постмодерної хореографії;
3. Вивчення творчості провідних хореографів, що заклали фундамент постмодерного танцю;
4. Опанування методів інтеграції постмодерних ідей у сучасну хореографічну практику;
5. Формування вміння інтерпретувати постмодерні хореографічні явища в контексті сучасної культури;

6.Розвиток навичок застосування експериментальних танцювальних технік у власних творчих проєктах;

7. Виховання здатності до критичного аналізу, міждисциплінарного мислення та авторського осмислення хореографічних явищ.

3. Soft skills.

Комунікативні навички, лідерство та командна робота, критичне мислення та вирішення проблем, управління часом, емоційний інтелект, креативність, гнучкість.

4. Структура предметного модуля

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні та естетичні засади хореографічного мистецтва постмодерну						
Тема1. Історичні передумови виникнення постмодерної хореографії: від модерну до постмодерну. Філософські, культурологічні та естетичні концепти постмодернізму у мистецтві танцю.	20	4		15	1	ВП/5 РМГ/5
Тема 2. Основні представники та течії постмодерної хореографії (Merce Cunningham, Trisha Brown, Yvonne Rainer та ін.).	21	2	2	15	2	ВП/5 РМГ/5
Тема 3. Характерні риси постмодерного танцю: деконструкція форми, імпровізація, тілесність, перформативність.	19	2	2	14	1	ДС/5 РМГ/5
Разом за модулем 1	60	8	4	44	4	30

Змістовий модуль 2. Практики та методологія постмодерної хореографії						
Тема 4. Техніка Мерса Канінгема: випадковість, незалежність руху від музики, просторові експерименти.	20		3	15	2	ВП/5 РМГ/5
Тема 5. Імпровізаційні технології В. Форсайта: робота з «точками розширення руху». Практика побудови руху через уявні лінії, вектори та просторові координати; розвиток індивідуальної пластичної мови.	20		4	15	1	ВП/5 РМГ/2
Тема 6. Постмодерний танець у сучасному хореографічному процесі: інтеграція з перформансом, відео-артом, цифровими технологіями.	20	2	3	14	1	ВП/5 РМГ/5

Разом за модулем 2	60	2	10	44	4	30
Види підсумкових робіт						Бали
Модульна контрольна робота 1						40
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, ВП – відповіді на питання, ПР – презентація, ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Основні концепції постмодернізму в мистецтві (філософські та культурологічні підходи).
2. Особливості взаємодії руху, музики й простору у постановках *Merce Cunningham Dance Company*.
3. Відмінності між модерною та постмодерною хореографією.

4. Презентацію про творчість одного з представників Judson Dance Theater (Yvonne Rainer, Trisha Brown, Steve Paxton та ін.).
5. Аналітичний огляд імпровізаційних технік Вільяма Форсайта та варіанти їх адаптації для сучасних освітніх або сценічних практик.
6. Перформативність у сучасній культурі та застосування цього поняття у хореографії.
7. Порівняти методи роботи з тілом у постмодерному танці та у традиційних техніках класичної чи народної хореографії.
8. Постмодерністські підходи в сучасному українському танці.

Критерії оцінювання ДС, РМГ, ВП

5 балів – студент вірно засвоїв теми, висвітлив зміст основних понять, продемонстрував здатність вільно оперувати теоретичними категоріями, узагальнювати та аналізувати матеріал;

4 бали – студент вірно і достатньо засвоїв теми, висвітлив зміст основних понять, продемонстрував здатність вільно оперувати теоретичними категоріями, узагальнювати та аналізувати матеріал; у відповіді допустив незначну неточність;

3 бали – студент в цілому засвоїв теми, але допустив помилки у розумінні основних теоретичних понять; матеріал виклав непослідовно але зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

1-2 бали – студент недостатньо засвоїв теми, допустив грубі помилки у розумінні основних теоретичних понять, матеріал виклав непослідовно та не зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

0 балів – відповідь відсутня.

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт (по 40 балів):

31-40 балів – завдання виконане самостійно на основі нестандартних підходів причинно-наслідкового аналізу, прогнозування;

21-30 балів – завдання виконане з використанням творчих рішень, нестандартних підходів, прогнозування. Однак, використовуються класичні підходи, має місце використання відомих алгоритмів;

11-20 балів – завдання виконане з елементами творчого підходу, переважають відомі, алгоритмізовані правила їх розв'язання;

0-10 балів – завдання не виконано або зроблена спроба виконання без використання творчих підходів.

Питання до заліку з вибіркового освітнього компоненту «Хореографічне мистецтво постмодерну»

1. Основні ознаки та принципи постмодернізму в мистецтві.
2. Витоки та історичні передумови виникнення постмодерної хореографії.
3. Judson Dance Theater: значення та внесок у розвиток постмодерного танцю.
4. Концепція «танець як процес» та її втілення у практиках постмодерністів.
5. Естетика «щоденних рухів» (everyday movements) у постмодерному танці.

6. Творчість Мерса Каннінгема: новаторські підходи до руху, часу й простору.
7. Методи використання випадковості (chance methods) у хореографії.
8. Принципи імпровізації в роботах Стіва Пекстона та контактна імпровізація.
9. Естетичні засади творчості Івонн Рейнер та її маніфест «No manifesto».
10. Особливості постановочної роботи Тріші Браун та її внесок у розвиток постмодерного танцю.
11. Вільям Форсайт і деконструкція класичного танцю.
12. Взаємодія тіла, простору й часу у постмодерному танці.
13. Вплив перформативних практик на формування постмодерної хореографії.
14. Відмінності між модерною та постмодерною хореографією.
15. Використання мультимедійних технологій та нових медіа у постмодерному танці.
16. Естетика мінімалізму та експериментальності у постановках постмодерних хореографів.
17. Роль глядача та «ефект співучасті» у постмодерному танці.
18. Постмодерна хореографія в контексті світової сучасної культури.
19. Особливості розвитку постмодерної хореографії в Україні.
20. Перспективи подальшого розвитку постмодерних підходів у сучасному танці.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Відвідування занять у відповідності до розкладу є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто, або через старосту академічної групи. У випадку пропуску занять студентом з поважних причин, викладач призначає заняття за допомогою дистанційної платформи. Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активований акаунт університетської пошти на Офіс365. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування сторінки кафедри, перегляд новин на Телеграм-каналі. Усі письмові запитання до викладача стосовно навчальної дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або особисту електронну пошту викладача. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачем з приводу проведення занять та консультацій.

Політика щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці.

З учасниками освітнього процесу проводиться просвітницька робота з питань охорони праці, пожежної, техногенної і радіаційної безпеки, санітарної гігієни, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях. Здобувачі інформуються про місця розташування захисних споруд цивільного захисту, призначених для їх укриття на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, порядок поведінки в них, а також шляхи захисту себе та свого оточення при різноманітних надзвичайних ситуаціях природного, техногенного, соціально-політичного та воєнного характеру. Викладання

дисципліни відбувається з дотриманням правил санітарно-епідеміологічного благополуччя, охорони здоров'я, електробезпеки та пожежної безпеки.

Політика щодо академічної доброчесності.

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Здобувачі інформуються про засоби контролю за дотриманням правил академічної доброчесності, які застосовуватимуться під час оцінювання і щодо наслідків їх порушення. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація, обман), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Списування під час виконання тестових завдань, під час контрольних робіт, складання заліку заборонені (в тому числі, із використанням мобільних пристроїв). Для письмової доповіді допускається не більше 20% текстових запозичень. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час online тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання, виконані з порушення призначених викладачем термінів, оцінюється на нижчу оцінку. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Політика неформального навчання.

Участь у роботі наукової конференції – 10 балів (за отримане призове місце – 15 балів). Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді – 20 балів. Наукова публікація: тези – 10 балів, стаття – 20 балів.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з БОК «Хореографічне мистецтво постмодерну» є залік. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Підсумковий контроль здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/11_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу з БОК на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру: практичних або

лабораторних занять, самостійної роботи, модульних контрольних робіт. Залік виставляється (зараховується) за умови, якщо здобувач виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом ВОК, та в сумі отримав не менше 60 балів. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100 балів.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази з вибіркового освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Питання до заліку:

1. Що таке інклюзія та які її основні завдання?
2. Які основні принципи інклюзивної хореографії?
3. Які етапи розвитку інклюзивного руху у світі?
4. Які аспекти необхідно враховувати при створенні інклюзивного простору у хореографії?
5. Назвіть основні труднощі, які можуть виникнути під час створення інклюзивних хореографічних постановок.
6. У чому полягає різниця між інтеграцією та інклюзією?
7. Що таке танцювальна терапія і як вона пов'язана з інклюзією?
8. Як інклюзивна хореографія впливає на соціалізацію людей з особливими потребами?
9. Які методи та підходи використовуються для адаптації танцювальних постановок?
10. Як впливають танцювальні практики на соціалізацію людей з інвалідністю?
11. Назвіть особливості роботи з людьми з порушеннями слуху у хореографії.
12. Як адаптувати танцювальні рухи для людей з обмеженою рухливістю?
13. Як мотивувати учасників з особливими потребами до активної участі в танцювальному процесі?
14. Які засоби комунікації ефективні у роботі з інклюзивними групами?
15. Які етапи включає розробка інклюзивної хореографічної постановки?
16. Які технології можуть бути використані для інклюзивних танцювальних занять?
17. Чому важливо враховувати психологічні аспекти у роботі з інклюзивними учасниками?
18. Які психологічні аспекти потрібно враховувати при побудові довіри між учасниками інклюзивного хореографічного процесу?
19. Як інклюзія у хореографії може вплинути на розвиток культури в Україні?
20. Які програми з розвитку інклюзії у мистецтві існують в Україні?
21. Чим важливий досвід імпровізації у роботі з інклюзивними групами?
22. Розкажіть про роль танцю в реабілітації та емоційному розвитку людей з особливими потребами.
23. Як підготувати педагогів-хореографів до роботи в інклюзивному середовищі?
24. Презентуйте ідею інклюзивної хореографічної постановки з урахуванням специфіки роботи з однією з груп осіб з особливими потребами.

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де
формою контролю є залік**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Герасимова, І. *Сучасний український танець: тенденції та перспективи розвитку*. Київ: Мистецтво, 2021.
2. Ковальчук, О. *Імпровізація в хореографії: теорія та практика*. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2022.
3. Плахотнюк, О. *Хореографічне мистецтво XX – початку XXI століття: проблеми теорії та практики*. Львів: ВНТЛ-Класика, 2019.
4. Станіславська, К. *Танець постмодерну: імпровізація, перформативність, тілесність*. Харків: ХДАК, 2020.
5. Філоненко, С. *Сучасний танець у контексті європейської культури XX століття*. Київ: НАКККиМ, 2018.
6. Banes, S. *Terpsichore in Sneakers: Post-Modern Dance*. Middletown: Wesleyan University Press, 1987.
7. Bannerman, H. *Moving Bodies: The Performance of Dance*. London: Bloomsbury, 2010.
8. Bannerman, H., Greig, V., & Whatley, S. (Eds.). *Body Space Image: Notes Toward Improvisation and Performance*. Routledge, 2016.
9. Burt, R. *The Male Dancer: Bodies, Spectacle and Sexualities*. London: Routledge, 2007.
10. Copeland, R. *Merce Cunningham: The Modernizing of Modern Dance*. London: Routledge, 2004.
11. Forsythe, W. *Choreographic Objects*. Ostfildern: Hatje Cantz, 2008.
12. Foster, S. L. *Reading Dancing: Bodies and Subjects in Contemporary American Dance*. University of California Press, 1986.
13. Paxton, S. *Drafting Interior Techniques: Contact Improvisation*. Contact Editions, 2018.
14. Rainer, Y. *Feelings Are Facts: A Life*. Cambridge, MA: MIT Press, 2006.
15. Thomas, H. *The Body, Dance and Cultural Theory*. London: Palgrave Macmillan, 2003.

Електронні ресурси

1. *Сучасний український танець: огляд тенденцій*. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ukrainiantheatre.com.ua/dance>

2. *Контактна імпровізація в Україні: історія та розвиток*. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://contactimprovua.org>

3. *Постмодерністські тенденції в українському танці*. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://modern-dance-ua.com>